

Tisztátalan edények — savanyú tej

Tilos idegen tejeskannát tárolni a hűtőszekrényekben

Nyáron különösen sok problémát okoz a tej. Megelőzni a bajt — ez a céljuk az orvosoknak. Dr. Csizsár Béla, a KÖJÁL higiénikus orvosa elmondta, hogy a vevők, a háziasszonyok fogyasztás előtt gyakran nem forralják fel a palackozott tejet. Pedig az csak 80 fokig hevített, s így több baktérium nem pusztul el. A palackozott teje épp úgy vonatkozik, mint a kannatejre; fogyasztás előtt forraljuk fel.

A Magyar Tanácskiszáraság útján levő élelmiszer-kiskereskedelmi áruházban csak palackozott tejet hoznak forgalomba. Az üres palackokat vizsgálják, melyek között igen sok volt a piszkos. A háziasszonyok nem forró, csupán hideg vízzel öblítik az üvegeket, ez pedig a zsírt nem oldja fel.

Az Arany János és a Takaréktár utca sarkán levő 26-os üzletben délután fél 3 órakor még 60 darab palackos tejt várt eladásra. Kicsi a hűtőszekrény, ezért csak úgy az üzletben tárolták. A raktárban kétes tisztaságú tejeskannák. Az üzletvezető elmondta, hogy a vevők adják le előző nap és reggel a kannára függesztett cédulákon jelzett mennyiségű tejet mérlik a kannákba, s a tulajdonosok munkabeosztásuk szerint délelőtt, vagy délután viszik azokat haza.

Néhány tejesedényben egyeb «utasítás» is olvasható. «Kérem jégre tenni!» A vevő egy sor szabálytalanságra kéri a kereskedőket, mert például idegen edényt nem szabad sem az üzletben, sem a raktárban tárolni, s főleg nem a hűtőszekrényben. A terjedelmes kannák fontos élelmiszereket szorítanak ki a hűtőszekrényből.

A Kárász utca 31-es gyorskiszolgáló boltban érthetetlen okok miatt leszerelték a tejadagoló gépet. Pedig ez igen praktikus volt, s főleg higiénikus. A bolt vezetője elmondta, hogy állítólag az Állami Kereskedelmi Felügyelőség utasítására szerelték le, mert nem lehet hitelesíteni. Pedig a gép kitűnően működött, s a vásárlók is elégedettek voltak. Ez az intézkedés annál is inkább érthetetlen, mert a gépet külföldről hoztuk be.

Határozat született: a kereskedőknek nem szabad az üzletben tárolniok idegen tejeskannát. A lehetőségekhez mérten jégen kell tartani a tejet, és így a délutáni órákban is ki tudják szolgáltatni jó minőségű tejjel a vásárlókat. A KÖJÁL szigorúan utasította a boltvezetőket, hogy ezentúl csak tiszta, tökéletesen mosott palackokat vegyenek át.

H. Zs.

Átadták a könyvművészeti verseny díjait

Szombaton, Budapesten Kornis Pál, a Kiadói Főigazgatóság helyettes vezetője megnyitotta az ünnepi könyvhét alkalmából rendezett kiállítását. Haiman György, a Nyomdatári Igazgatóság vezetője ez alkalommal nyújtotta át az 1962. évi könyvművészeti verseny díjait. A kiadók versenyében az egyes kategóriákban a Magvető, a Műszaki, a Gondolat és a Corvina Könyvkiadó nyerte el az első helyet. Külön díjjal jutalmazták a Magyar Helikon Kiadót. A nyomdák versenyében a vállalati nagydíjat a Kossuth Nyomda kapta. (MTI).

Sabin és Salk kitüntetése

A Német Higiéniai és Mikrobiológiai Társaság elhatározta, hogy a járványos betegségek leküzdésében szerzett érdemek jutalmazására alapított Robert Koch-emlékéremmel az idén három amerikai kutatót tüntetnek ki, akik a gyermekbénulás elleni harcban nagy eredményeket értek el. Emlékérmeket kapott: Albert B. Sabin, Jonas R. Salk és John Enders professzor.

Így jutottam Verra I-hez

Egy fényképezőgép-vásárlás története

(Tudósítónktól.) Nem szeretek tartozni, s úgy tudom, nem is vagyok adósa senkinek. Most azonban az üzletek kirakataiban elhelyezett plakátok szinte felszólítanak egyes cikkek hitelvelére való vásárlására. A csábításnak nem tudtam tovább ellenállni, kitöltöttem a hitellevelet, aláírtam, aláírtam, lebélyegeztetem, úgy ahogy kell. Bevittem az OTP fiókhoz, ahol leigazolták, majd öt nap múlva megint bementem, ismételtlen leigazoltam, aláírtam, befizettem az esedékes százalékot röpké másfél óra alatt. Megkérdeztem, hol válthatom be a hitellevelet s a tisztviselő készségesen közölte: Bármelyik állami üzletben, ahol fényképezőgépet árulnak.

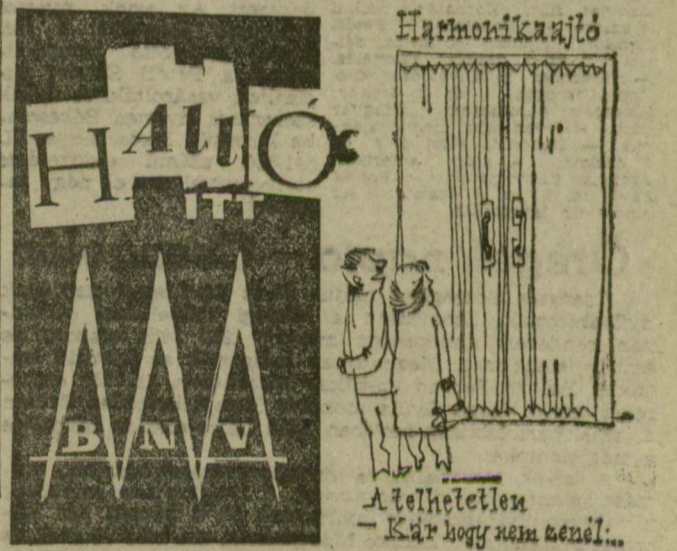
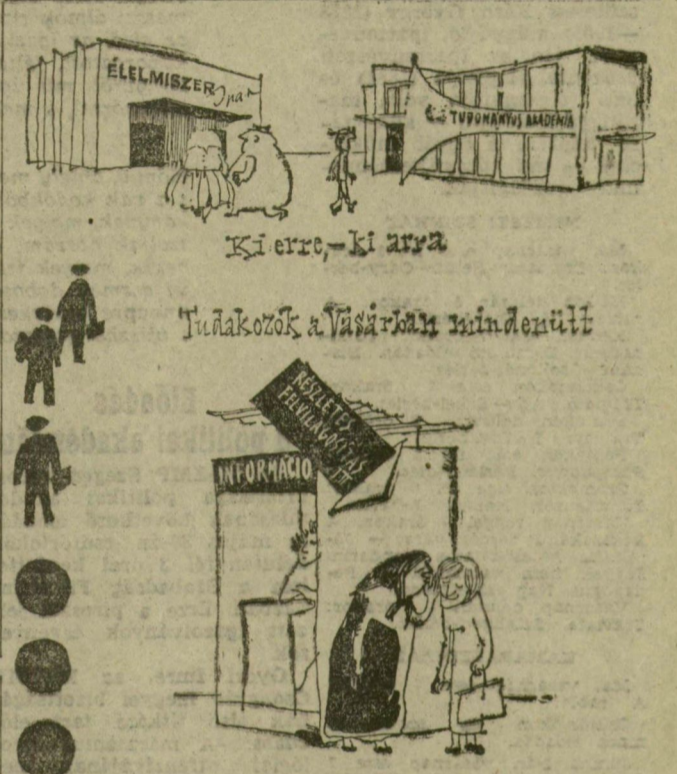
Végigjártam az OFOTERT üzleteket, az Állami Áruházat, de a keresett gépet nem találtam. Eszembe jutott, hogy nemrég láttam egyet az ajándékbolt kirakataiban: most is ott volt. Bementem, adom a hitellevelet, az eladó azonban nem tudta, mit akarok ezzel a papírral. Megmagyaráztam, mire közölte, hogy ők erre nem árulnak. Átmentem a Kiss Ernő utcai vas-műszaki üzletbe, ahol kiszolgálták a fényképezőgépet, de nekik nincs fényképezőgépük.

Gondoltam, egyszerűsödik a Verra I-hez való jutásom. Elmentem a tanács kereskedelmi osztályához és kérttem, hogy az ajándékbolt tranzitárúkat adja át a gépet a vas-műszaki üzletnek, mert ott beváltják a hitellevelet és úgy gondolom, az nem lehet probléma, hogy egy vállalathoz tartozó üzletből átvigyük az árut egy másik üzletbe. A tanácsnál megmagyarázták, hogy az utóbbi üzletnek nem profi a fényképezőgép, ezért nem lehet megtenni. Távozni készültem, amikor az ügyelődő megkért, írjak a Belkereskedelmi Minisztérium kultúreikai főosztályára és adjam elő panaszomat. Mert ők már többször kérték, hogy az ajándékbolt is terjessze ki a hitelakciót, de a válasz eddig nemleges volt. Ezzel a kör be is zárult volna, ha szívságom el nem visz a Kiskereskedelmi Vállalat áruforgalmi osztályvezetőjéhez.

Előadtam az ügyemet, a válasz először lesújtó volt számomra, de közben az osztályvezető elvtárs felhívta telefonon az OTP fiókot, ahol viszont kedvező választ kaphattam. Telefonált az ajándékboltba, hogy kiadható a fényképezőgép — igaz kissé szabálytalanul. Aztán aláírtam egy nyilatkozatot, melyben kijelentettem, hogy

a keresett fényképezőgépet kibővítésére. És még egy: tisztelettel kérem az illetékes revizorokat, ha vizsgálják a vállalat elszámolását és ezt a „szabálytalanul” elfogadott hitellevelet megtalálják, ne készítsenek erről jegyzőkönyvet. En vállalom a büntetést.

Salamon István

A DÉLI-SARK JEGE

A nemzetközi geofizikai évet megelőzően keveset tudunk a jeges földrészről, az Antarktiszról. Ismertük a körvonalát, a belsejéről azonban alig tudunk valamit. Mekkora ott a jégpáncél vastagsága? Földrész-e az Antarktisz valóban, vagy szigetvilág rejtőzik a jégkéreg alatt? — ezekkel a kérdésekkel indultak meg a szovjet, amerikai, angol és ausztráliai expedíciók a Déli-sark felé.

1956-ban kezdtek hernyótalpas szánokon behatolni a földrész belsejébe. Különösen nagy figyelem kísérte mindenfelől a szovjet kutatók útját, amikor a földrajzi Sarkpontot érték el és ezer meg ezer kilométeren keresztül szeizmikus és gravimétrikus mérésekkel megállapították, hogy a jégagy domborzati viszonyai igen bonyolult képet mutatnak.

Hetven fokos hidegben

Kezdetben nem merült fel semmi kétség afelől, hogy szeizmikus mérésekkel meg lehet-e állapítani a jégkéreg vastagságát. Később ütközött ez nehézségekbe, mert az Antarktisz belsejében a porhóréteg vastagsága néhol eléri a 100 métert, s ez a vastag hótömeg elnyeli a szeizmikus hullámokat. Amellett a munkakörülmények is — néhol 4000 méteren a tenger szintje fölött, 70 fokos hidegben — óriási nehézségeket támasztottak. A harmadik expedíció útján egy fiatal geofizikus, Oleg Szorochtyin új módszert talált a szeizmikus mérésekhez. Fűrőberendezéssel 50 méter mélységbe eresztette le a robbanótöltetet és a visszaverődő hullámok észleléséhez magasfrekvenciájú hullámszűrőt alkalmazott. A fiatal tudós jól bevált módszert ma már a külföld is használja.

Ha ez a jég megolvadna...

Öt év alatt a Déli-sarkvidék expedíciói 25 ezer kilométert tettek meg a kontinens belsejében és feltérképezték a jégagy domborzatát. A földrész jégpáncélja 25 millió köbkilométer mennyiséget tesz ki. Ha ez a jég megolvadna, a világ tengeregk vízszintje 65 métert emelkedne, tehát városok száza kerülnének víz alá. Szerencsére ez a veszély nem fenyegeti az emberiséget, mert ennyi jég évezredek alatt tudna csak elolvadni. Ismerve azonban a jég mennyiségét, következtethetünk arra, hogy a világtengerek vízszintjében

milyen változás állt be, amikor az Antarktisz eljegesedése megindult. A negyedidőszaki jégtakaró Európa, Ázsia és Észak-Amerika területén igen hasonló az Antarktisz mai eljegesedettségéhez. Utóbbinak az adataiból tehát a negyedidőszak jégvilágának az adataira is következtethetünk.

A földkéreg itt vastagabb

Jelentős felfedezés még az, hogy az Antarktisz jege

alatt a földkéreg vastagsága nagyobb, mint a tengerfenéken. A nagy jégtömeg súlya alatt az Antarktisz földkérgé mintegy 800—1000 métert horpadt, ami a Föld egész kérgének az egyensúlyi állapotában bizonyos szűkszerű kiegyenlítődést vont maga után. Mindez felvilágosítást ad a Föld történetének múltjáról, a földkéreg mozgásairól.

(APN)

Nehéz körülmények között tanulnak a svéd diákok

A svéd diákszövetség megállapítása szerint az országban jelenleg 40 ezer hallgató folytatja igen nehéz körülmények között tanulmányait az egyetemeken és főiskolákon. Az utóbbi években az elsőéveseknek mindössze 26 százaléka kapott kisebb-nagyobb ösztöndíjakat. A diákszövetség adataiból kitétnik, hogy egy diáknak havonta,

minimálisan ötszáz svéd koronára van szüksége a megélhetéshez. Az állami ösztöndíjak, ha ugyan részesül ilyenben a diák, legfeljebb a legszükségesebb kiadások fedezésére elegendők. Különösen a lakbér igen magas. Stockholmban egy diáknak, egy alberleti szobáért havi 150 koronát kell fizetnie.

Rádióműsor

6.00 Hírek. 6.10 Kellemes vasárnapot! 7.00 Műsorismertetés. Színházak és hangversenyek műsora. 7.15 Falusi életképek. 8.00 Hírek. 8.10 Halló, itt a Budapesti Nemzetközi Vásár! 8.50 Gyermeknap. 8.58 Játéktársaság. A Gyermekrádió műsora. 9.55 Édes anyanyelvünk. 10.00 Művészlemez. 10.45 Táncczene. Közben: 11.55 Hallgatónk nyelvébél! 12.00 Hírek. 12.50 Hévígjezetek. 13.00 Igor Sztravinszkij Budapest. 13.40 Rádiójelek. 14.10 A Magyar Rádió és Televízió estrádjainakra játszik. 14.30 A podolini kíséret. Folytatásos rádiójáték. V. rész. 15.10 Régi magyar dalok és táncok. 15.35 Új zenéi újság. 16.00 Galamb a kalitkában. Rádiójáték. 17.00 Hírek. 17.08 Időjárás-jelentés. 17.10 Zenekari muzsika. 17.50 Én feleségem. Vers. 17.55 Nemzetközi kaleidoszkóp. 18.15 II. felidő. Közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 18.50 Táncczene. 19.05 Népdalok. 19.50 Jó éjszaka! gyerekek! 20 óra Hírek. Sport hírek és totóeredmények. 20.10 Közvetítés a Ferencváros-Bp. Vasas bajnoki labdarúgó-mérkőzés II. félidőjéről. 20.50 Zenesz. 21.40 Amiről beszélni kell. 21.50 Beniamino Gigli olasz dalokat énekel. 22.00 Hírek. 22.10 A vasárnap sportja, totóeredmények. 22.25 Galoppverseny-eredmények. 22.28 Táncczene. 23.37 Kamarazene. 24.00 Hírek. 0.10 Cigánydalok, csárdások.

PETŐFI RÁDIÓ

7.30 Az unitárius egyház félórása. 8.00 Helmut Walcha Bachműveket orgonán. 8.30 Mit hallunk a jövő héten? 9.00 Operakalauz. 10.00 Gazdasággal és nagyvilággal mezőgazdaságról. 10 óra 15 Tézene. 10.45 A Rádióiskola hallgatónak. 11.00 A nápolyi Alessandro Scarlatti-zenekar és kórus hangversenye. 12 óra 55 Miska bácsi lemezslá-

óra 30 Könyvzene. 23.30 Kamarazene. 24.00 Hírek. 0.10 Verbunkosok.

PETŐFI RÁDIÓ

6.10 Torna. 6.30 Hírek. 8.00 Hírek. 14.00 Időjárás- és vállás-jelentés. 14.17 Műsorismertetés. 14.20 Kovács Ersei és Majláth Jenő táncdalokat énekel. 14.50 A Gyermekrádió műsora. Jev-szejka esete. 15.00 A majlandi tornyok. 15.25 A világ minden tájáról. 15.35 Zenekari muzsika. 16.00 Hírek. 16.05 Nótacsokor. 16.30 Unnepi könyvhét, 1963. 16.55 A Jereb-együttes játszik. 17 óra 15 A telexgép mellett. 17.25 Farkas Ióna és Kósa György hangversenye a stúdióban. 18.00 Hírek. 18.05 Műsorismertetés. 18.08 Fél évszázad a gyó-gyítás színgázában. 19.00 Hírek. 19.05 A tolvaj. A Gyermekrádió műsora. 19.22 Új körülfelvételeinkből. 19.40 Vidám esti muzsika. 20.55 Édes anyanyelvünk. 21.00 Hírek. 21.05 Klasszikus operettársulatok. 21.40 Séta a természetben. 22.00 Operaszínek.

Televízióműsor

Vasárnap
9.00 Gyermeknap! köszöntő. 9.05 Hétmerőföldes kamera. Utó-ró-híradó. 9.20 Ki miben tud-dós? Biológia-történelem (döntő). 16.25 A Magyar Híradó műsora. 16.40 Többet, jobbat, korsze-rűbben! (Mezőgazdasági film-műsor.) 17.35 Sárospataki diák-napok. (Közvetítés a sárospataki szabadféri színpadról. 18.35 Ty-híradó. 18.55 Esti beszélgetés Szirmai Jenővel a SZOVOSZ elnökevel. 19.05 FTC-Bp. Vasas bajnoki labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés a Népstadionból. 21 óra 05 Hollywood aranyéve. (Magyarul beszélő amerikai film.) 21.55 Könyvnap 1963. Tal-lózás szép könyvek között. Kb. 22.15 Telesport. 23.35 Hírek. Ty-híradó.
Hétfőn nincs közvetítés.